

ERVAB EĞİTİM KOMİSYONU
AYLIK OLAĞAN TOPLANTISINI GERÇEKLEŞTİRDİ:
GÜNDEM; DİN DERSİ VE ERMENİCE MÜFREDATI

ERMENİ DUDUKU,
NOLAN'IN "THE ODYSSEY"
FİLMİNDE YANKILANDI!

A FILM BY CHRISTOPHER NOLAN

THE ODYSSEY

LUYS

LUYS

YIL:13 SAYI: 309

15 EKİM 2026 PERŞEMBE

FİYATI: 10 TL

"BABİL'DEN SONRA
YAŞAYACAĞIZ"
ARA GÜLER

Saygı ve Özlemle

35 FARKLI ÜLKEDE,
7/24 GURURLU YAYIN

UYDU YAYINCILIĞINDA 5. YILDÖNÜMÜ
LUYS TV 5 YAŞINDA

MADAĞ SIRASI FERİKÖY'DE:
"GELECEĞİMİZ İÇİN
DAYANIŞMA ZAMANI"

"ZAMANIN İKİ YAKASI"
İSTANBUL'DA BULUŞTU
RAFFİ PORTAKAL'DAN LUYS TV'YE
ÖZEL AÇIKLAMALAR:
"SANAT, SINIRLARI VE COĞRAFYALARI
AŞAN EN GÜÇLÜ KÖPRÜDÜR"

MEKANLAR ve
İNSANLAR

İKİ KUŞAK, BİNBİR İZ:
MONGERİ AİLESİ'NİN İSTANBUL'DAN
ANKARA'YA UZANAN HİKAYESİ

KARDİYOLOJİ
UZMANI
DR. ARET LAZOĞLU:

GİZLİ TEHLİKE 11 YAŞINDA BAŞLIYOR:
İLK KALP KRİZİ İÇİN EN ÖLÜMCÜL YAŞ 42!

Sonbaharda
Çocuk Beslenmesi
Dyt. Ece Küçükberberyan
Kaleme Aldı

Anta Toros'un Anısına:
"Yaşam Üçgeni" Ulusal Prömiyerini
Adana Alın Koza'nın Kapanış
Gününde Gerçekleştirdi
Meri Kuran Kaleme Aldı

Jan Jansem Semerciyan
Agop Egoyan Kaleme Aldı

Ekandaki Sesimiz,
Dünyadaki Göğüs Kabartan
Gururumuz: Luys TV 5 Yaşında
Belinda Kuran Kaleme Aldı

EKRANDAKİ SESİMİZ, DÜNYADAKİ GÖĞÜS KABARTAN GURURUMUZ: LUYS TV 5 YAŞINDA

BELİNDA KURAN
GENEL YAYIN YÖNETMENİ

15 Ekim 2021... Luys TV'nin uydu yayıncılığına adım atarak sesini, kültürünü, tarihini ve tarafsız habercilik anlayışını ekranlara taşıdığı o heyecan dolu günün üzerinden tam 5 yıl geçti. İlk yayın günündeki o tatlı telaşı, reji odasındaki ilk ekran heyecanını ve izleyicilerimizin yürekten gelen ilk desteğini bugün hâlâ dün gibi, aynı canlılıkla hatırlıyoruz.

Bugün, Luys TV'nin 5. yaşını geride bırakırken gururla ve başımız dik bir şekilde ifade etmek gerekir ki; katettiğimiz bu yol sadece teknik bir altyapı ilerlemesi değil; sesimizi, kültürümüzü ve yayıncılık sorumluluğumuzu evrensel bir boyuta taşıma kararlılığımızın büyük bir zaferidir.

Geçen bu 5 yıllık süreçte Luys TV, sınırları aşan dev yayın maratonlarına, uluslararası alanda ses getiren canlı yayınlara ve unutulmaz habercilik başarılarına imza attı. Papa 14. Leo'nun Türkiye ziyaretindeki kesintisiz ve titiz yayın hatlarımızdan, 2026 Ermenistan Parlamento Seçimleri'nin nabzını anbean tutan ve doğru bilgiyi anında aktaran canlı yayınlarımıza; Türkiye'deki NATO Zirvesi'nin tüm gelişmelerini anı anına dünyaya duyurduğumuz tarihi yayın maratonlarımıza kadar habercilik kalitemizi uluslararası standartlarda defalarca kanıtladık. Bu dev organizasyonlarda sergilediğimiz

habercilik refleksi ve yayın başarısı, dünyanın dört bir yanından tarafımıza ulaşan tebrik ve takdir mesajlarıyla taçlandı.

Tabii ki başarılarımız ve yayıncılık yolculuğumuz sadece bunlarla da sınırlı kalmadı... Ekranımızda yer bulan özel belgesellerimiz, unutulmaya yüz tutmuş kültürel değerleri gün yüzüne çıkaran aktüalite programlarımız, sanat dünyasının usta isimlerini ağırladığımız söyleşilerimiz ve toplumsal dayanışmayı büyüten yayınlarımızla her gün yüz binlerce haneye konuk olduk. Sadece sıcak gelişmeleri aktarmakla kalmadık; aynı zamanda ortak hafızamıza ışık tutan, geleceğe nitelikli bir arşiv bırakan, ilkeli ve saygın bir yayıncılık okuluna dönüştük.

Bugün Luys TV; Amerika'dan Avrupa'ya, Ortadoğu'dan Kafkasya'ya kadar 35 farklı ülkede, 7 gün 24 saat kesintisiz ve büyük bir keyifle takip edilen küresel bir ekran haline gelmiştir.

Dünyanın farklı coğrafyalarındaki izleyicilerimizin ekran başında bizlerle kurduğu bu güçlü ve samimi bağ, yayıncılık yolculuğumuzdaki en büyük gurur ve motivasyon kaynağımızdır.

Bu 5 yıllık başarı ve gurur tablosunda; kamera arkasından rejisine, ekran yüzlerinden teknik ekibine, stüdyodan sahaya kadar gece gündüz demeden ter döken tüm çalışma arkadaşlarımıza sonsuz teşekkür borçluyuz. Ancak en büyük teşekkür, ilk günden itibaren Luys TV'yi yalnız bırakmayan, evlerinin kapısını ve gönüllerini bizlere açan siz değerli izleyicilerimize ve okurlarımıza...

Luys TV, aydınlık yarınlara doğru attığı bu güçlü adımları sizlerin sevgisi, güveni ve desteğiyle sürdürecektir; ilkeli haberciliği, kültürel zenginliği ve evrensel yayıncılık vizyonuyla ekranlarınızda ışık saçmaya devam edecek.

5. yaşımız kutlu olsun! Daha nice yıllara, hep birlikte...

LUYS
— enau —

GAZETE LUYS

YIL:13 SAYI: 309

Poseidon Yayıncılık, Basım,
Tanıtım ve Organizasyon

İmtiyaz Sahibi:
Aram Kuran

Genel Yayın Yönetmeni ve
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü-
Görsel Yönetmen
Belinda Kuran

Hukuk Danışmanı:
Gürel Hukuk Bürosu

Editör:
Meri Kuran

Reklam ve Halkla İlişkiler
Harutyun Kuran
(Poseidon Reklam)
harutyun@luys.com.tr

Haber Merkezi:
Zadik Gökoğlu
Meri Kuran
Vartanuş A. Çerme
Ayk Gülezyan
Edgar İgityan
Garbis Keşişoğlu
Maral Gökdağ

Yazarlar:
Aram Kuran
Dr. Sarkis Adam
Dr. Op. Filip Taşhan
Prof. Dr. Nurhan Fıstıkçı
Araştırmacı- Tarihçi
Hanriyet Basoğlu
Dr. Sedat Bornovalı
Dyt. Ece Küçükberberyan
Agop Egoyan

Ermenice Editörü:
Barkev Samuelian
Vartanuş A. Çerme

Yönetim Poseidon Yayıncılık, Basım tanıtım ve Organizasyon
Yeri: Adres: Bozkurt Mah. Kurtuluş Cad. Öger Apt. no:125
Giriş Katı Şişli- İstanbul Tel: 0212 251 27 80

Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş.
Adres: Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No:11A/41
Yenibosna Bahçelievler/İstanbul Sertifika No: 45589

MADAĞ SIRASI FERİKÖY'DE:

"GELECEĞİMİZ İÇİN DAYANIŞMA ZAMANI"

Feriköy Surp Vartanats Kilisesi Vakfı Yönetimi, 18 Ekim Pazar günü düzenlenecek geleneksel Madağ (Sevgi Sofrası) öncesinde Luys TV'yi ziyaret etti. Yöneticiler, vakfın çalışmaları ile okulun mevcut durumunu paylaşarak tüm hayırseverleri ve toplumu Madağ (Sevgi Sofrası)'na davet etti.

Feriköy Surp Vartanats Kilisesi Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Murat Öger, Okul Kurucu Temsilcisi Nurhan Palakoğlu ve Yönetim Kurulu Üyeleri Norayr Aşçı ile Karen Terziyan, 18 Ekim 2026 Pazar günü gerçekleştirilecek Madağ (Sevgi Sofrası) vesilesiyle Luys TV'ye bir ziyaret gerçekleştirdi. Ziyarette, vakfın yeni dönem bütçesi, okuldaki fiziki yenilikler ve cemaat kurumlarının dayanışma ruhu vurgulandı.

44,1 Milyon TL Bütçe Açığı Açıklandı

Ziyaret sırasında konuşan Vakıf Yönetim Kurulu Üyesi Norayr Aşçı 026-2027 dönemine ilişkin mali tabloyu paylaşarak hayırseverlerin desteğine ihtiyaç duyduklarını belirtti. Aşçı, yaptığı açıklamada şu ifadelerle yer verdi:

"Pazar günkü Madağ'ımıza davet etmek için buradayız. Feriköy Vakfı'nın 2026-2027 dönemindeki bütçe açığının yaklaşık 44 milyon 100 bin TL olmasını bekliyoruz. Sayın hayırseverlerimizden desteklerini ve yanımızda olmalarını bekliyoruz."

Vakıf işlerinin tamamen gönüllülük esasına dayandığını vurgulayan Aşçı, vakıfların toplumun dili, kültürü ve sosyal hayatı açısından taşıdığı kritik role dikkat çekti.

1912'den Günümüze Köklü Eğitim Mirası

Okulun tarihi ve mevcut durumu hakkında bilgi veren Okul Kurucu Temsilcisi Nurhan Palakoğlu, 1912 yılında 3 derslikle başlayan eğitim yolculuğunun bugün de kararlılıkla sürdüğünü ifade etti. Demografik değişimler nedeniyle öğrenci

Norayr Aşçı

Nurhan Palakoğlu

sayılarında düşüş yaşandığını belirten Palakoğlu, "Bir dönem 800 ila 1000 öğrenciye ev sahipliği yapan okulda, günümüzde 129 öğrenci eğitim görüyor. 3 yıldır kapalı olan 2,5 yaş grubuna yönelik oyun sınıfı bu yıl tekrar faaliyete geçirildi. Haftada 3 gün velileriyle katılan yaklaşık 14 minik öğrenci, okula uyum sürecine dahil oluyor. Okul binalarında kapsamlı yenileme çalışmaları gerçekleştirildi. 3 yıldır kullanılmayan gösteri salonu ve ikinci bina yenilenerek tekrar öğrencilerin hizmetine sunuldu." İfadelerine yer verdi.

"Toplumsal Dayanışma ve Kurumların Yaşatılması Çok Önemli"

Vakıf işlerinin ticari bir yönü olmadığını, tamamen gönüllülük ve fedakarlık esasına dayandığının altını çizen Vakıf Yönetim Kurulu Başkanı Murat Öger, vakfın cemaat yaşamındaki bir-

leştirici rolünü vurguladı. Vakfın; ihtiyaç sahiplerine yardım elinin uzatıldığı, çocukların koroda sanatla buluştuğu, gençlerin dernek çatısı altında bir araya geldiği, kültür ile dilin öğretildiği ve vaftizden cenazeye kadar hayatın her anının paylaşıldığı canlı bir merkez olduğunu belirtti. Gelecek nesillere olan güvenini ifade eden Öger, genç kardeşlerimizin bu köklü kurumlara ve miraslara kararlılıkla sahip çıkacağına inandığını dile getirdi. Toplumsal dayanışmanın ve kurumların yaşatılmasının önemine dikkat çeken Öger, tüm cemaat mensuplarını, dostları ve hayırseverleri 18 Ekim Pazar günü kurulacak olan geleneksel Sevgi Sofrası'nda (Madağ) bir araya gelmeye ve bu anlamlı paylaşım gününe ortak olmaya davet etti.

Murat Öger

Turkey

Discover
the potential

Gelecek GENÇLER'de

GENÇLER
Kablo
Since 1979

İstanbul +90 212 501 83 88

Eskişehir +90 222 236 84 99

www.gencerkablo.com

info@gencerkablo.com

ERVAB EĞİTİM KOMİSYONU AYLIK OLAĞAN TOPLANTISINI GERÇEKLEŞTİRDİ: **GÜNDEM; DİN DERSİ VE ERMENİCE MÜFREDATI**

ERVAB Eğitim Komisyonu 12 Ekim Pazartesi günü aylık olağan toplantısını Surp Prgiç Hastanesi bünyesinde Gomidas Salonunda gerçekleştirdi.

Türkiye yüzyılı Marif Modeline uygun Din Dersi Müfredatını hazırlayan kıdemli Peder Drtat Uzunyan ile Ory. Nora Şenyan toplantıya katıldılar ve MEB Talim Terbiye Kuruluna sundukları müfredat çalışmaları hakkında bilgi verdiler. Ermenice müfredatını hazırlayan ekipten temsilen Koordinatör müdürler, öğretmenler ve genel koordinatör de toplantıya katılarak Ermenice müfredatının geldiği noktayı ve hedeflerini açıkladılar. Ermenice Müfredatı üzerinde yapılacak çalışmalar ve Din Dersi Müfredatı için Materyallerinin hazırlanması için gerekli ek bütçe üzerinde çalışan Eğitim komisyonu üyeleri hazırlanan bütçeyi geçen yıl olduğu gibi bu yıl da Vakıflar arasında her vakfın gücü oranında katkı sağlaması temennisi ile ERVAB'a sunma kararı alındı.

ERMENİSTAN, WORLD TRAVEL AWARDS 2026'NIN DÜNYA KATEGORİSİNDE ADAY GÖSTERİLDİ

Ermenistan, "2026 Dünyanın Önde Gelen Miras Destinasyonu" prestijli kategorisinde aday gösterildi. Ermenistan Turizm Komitesi tarafından yapılan açıklamada, ülkenin uluslararası turizm alanındaki en önemli ödüllerden birine layık görülme fırsatı elde ettiği belirtildi.

Ermenistan'ın zengin tarihi, kültürel mirası ve binlerce yıllık gelenekleri bir kez daha küresel turizm platformunda tanıtılıyor. Oylama 30 Ekim'e kadar açık olacak.

STILL DAMAT SİNAN

Sururi Mah. Mahmutpaşa Yokuşu Caddesi.
B y k Yild z Han No: 58/5-6 • Fatih / İstanbul

sinancocukkonfeksiyon@gmail.com

0212 511 41 29

"ZAMANIN İKİ YAKASI" İSTANBUL'DA BULUŞTU

Luys TV /
Özel
Söyleşi

RAFFİ
PORTAKAL'DAN
LUYS TV'YE
ÖZEL AÇIKLAMALAR:
"SANAT, SINIRLARI VE
COĞRAFYALARI AŞAN
EN GÜÇLÜ KÖPRÜDÜR"

MERİ KURAN

KÜLTÜR - SANAT EDITÖRÜ

Yunan sanatçı Antonis Donef'in İstanbul'daki ilk kişisel sergisi "Zamanın İki Yakası / Two Shores of Time", Portakal Sanat Kültür ve Müzayede Evi'nde sanatseverlerle buluştu. Türkiye'nin önde gelen müzayedecilerinden Raffi Portakal, iki ülke ve kültür arasında sanatla kurulan bu anlamlı köprüyü ve serginin detaylarını Luys TV'ye anlattı.

"110 Yılı Aşan Bir Kültür Mirası"

Portakal Sanat Kültür ve Müzayede Evi'nin köklü geçmişine değinerek sözlerine başlayan Raffi Portakal, kurumsal mirasın kuşaktan kuşağa aktarıldığını belirtti:

"Biz en az 110 yıllık geçmişi olan bir kurumuz. Dedemle başlayan bu yolculuk Beyoğlu, Kapalıçarşı ve Serevye'nin hatlarından geçerek babama, ardından bana ve nihayet kızım Maya'ya kadar uzandı. Bugün açılışını yaptığımız bu sergi ise bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz organizasyonlar arasında çok özel ve farklı bir yere sahip."

Haritaların ve Boyanın Sınırları Aşan Gücü

Antonis Donef'in eserlerinin galeriye ve İstanbul sanat ortamına ayrı bir derinlik kattığını vurgulayan Portakal, sanatçının üslubuna dair şu değerlendirmelerde bulundu:

"Andonis'in eserleri galerimizi şereflendirdi ve bizleri bambaşka bir atmosfere taşıdı. Bir çalışmanın, detayın ve kağıdın — özellikle de haritaların — ne kadar derin anlamlar barındırabileceğini gördük. Haritaların neleri sınırladığını ama sanatla bu sınırların nasıl aşıldığını; boyanın bazı şeyleri kapatırken aslında bizlere yeni yollar açtığını tecrübe ettik.

Andonis sadece bizim veya bu coğrafya için değil, dünya sanatı için de son derece önemli bir isim. Dünyanın önde gelen müzelerinde ve ülkemizde, hatta İstanbul Modern koleksiyonunda eserleri yer alıyor."

Bin Kişilik Görkemli Açılış: "Genç Neslin İlgisi Çok Kıymetli"

Serginin A'dan Z'ye tüm organizasyonunu kızı Maya Portakal'ın büyük bir başarıyla üstlendiğini ifade eden Raffi Portakal, açılışa gösterilen yoğun ilgiden duyduğu memnuniyeti dile getirdi:

"Maya; davetli listesinden iki kültürün ortak lezzetlerinin sunulduğu kokteyl detaylarına kadar her şeyi müthiş bir titizlikle planladı. İstanbul sanat ortamından bini aşkın davetli sergimizi ziyaret etti. Gazeteciler, sanat yazarları, koleksiyonerler ve özellikle yoğun bir genç kuşak bizimleydi. Genç neslin bu ilgisi sadece galerimiz için değil, Türk sanat dünyasının geleceği açısından da son derece ümit verici."

"Zor Zamanlarda Risk Almak ve Sanatı Konuşmak Gerekir"

Küresel ölçekte yaşanan kargaşa ve gerginliklerin gölgesinde sanat yapmanın sorumluluğuna dikkat çeken usta müzayedeci, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Dünya genelinde — Amerika'dan İran'a, Ukrayna'dan Rusya'ya kadar — büyük bir kargaşa hakim. Bütün bu karmaşanın ortasında sanat konuşabilmek bizleri heyecanlandırıyor. Ben her şey güllük güllüştükten değil, zor ve karışık zamanlarda risk alıp bir şeyler üretmenin değerli olduğuna inanırım. Yunanistan'dan eserlerin gümrük ve lojistik süreçleriyle buraya getirilmesi elbette kolay değildi; ancak bu süreçte 40 yıllık dostlarım Kalfayan Galerisi sahipleri Rüpen ve Arsen Kalfayan kardeşlerin desteği çok kıymetli oldu."

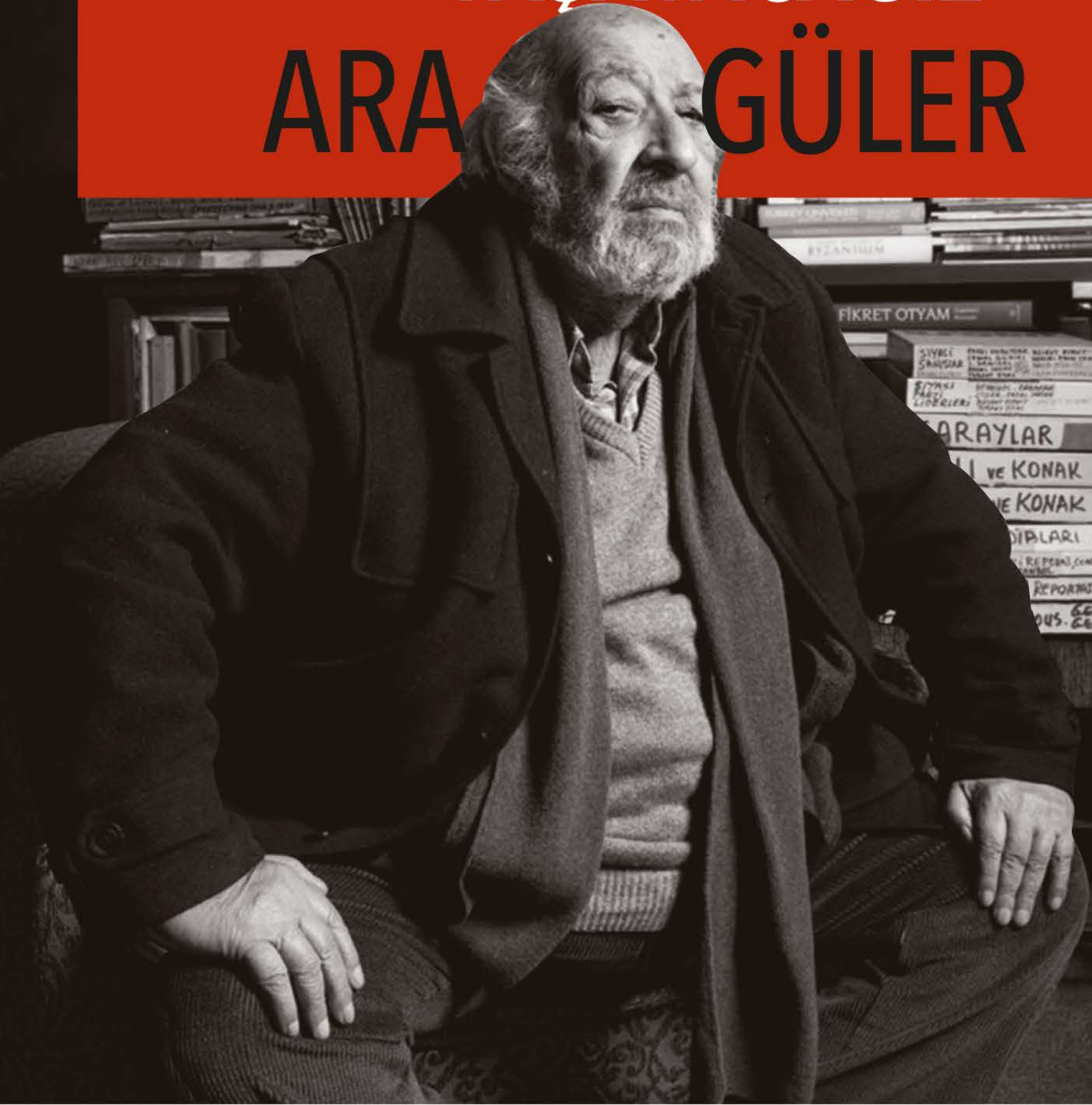
"İki Yönlü Sağlam Köprüler"

Spor ve sanatın toplumları birbirine bağlayan en etkili araçlar olduğunu belirten Raffi Portakal, röportajı şu sözlerle tamamladı:

"Spor ve sanat; sadece bireyler ya da kulüpler arasında değil, ülkeler arasında da kalıcı bağlar kurar. Biz bu köprüleri komşumuz Yunanistan'la ve diğer dost ülkelerle sık sık kurmayı hedefliyoruz. Unutmamak gerekir ki köprü tek bacaklı olmaz; her iki tarafta da sağlam ayakların olması lazım. Biz sadece oradan buraya değil, buradan da oraya eserler göndererek bu bağı çift yönlü ve güçlü kılmak istiyoruz."

"BABİL'DEN SONRA YAŞAYACAĞIZ" ARA GÜLER

"Fazla ciddiye almayın bu hayatı,
bir gün her şey fotoğraflarda
kalacak..."
- Babil'den Sonra Yaşayacağız,
Ara Güler -

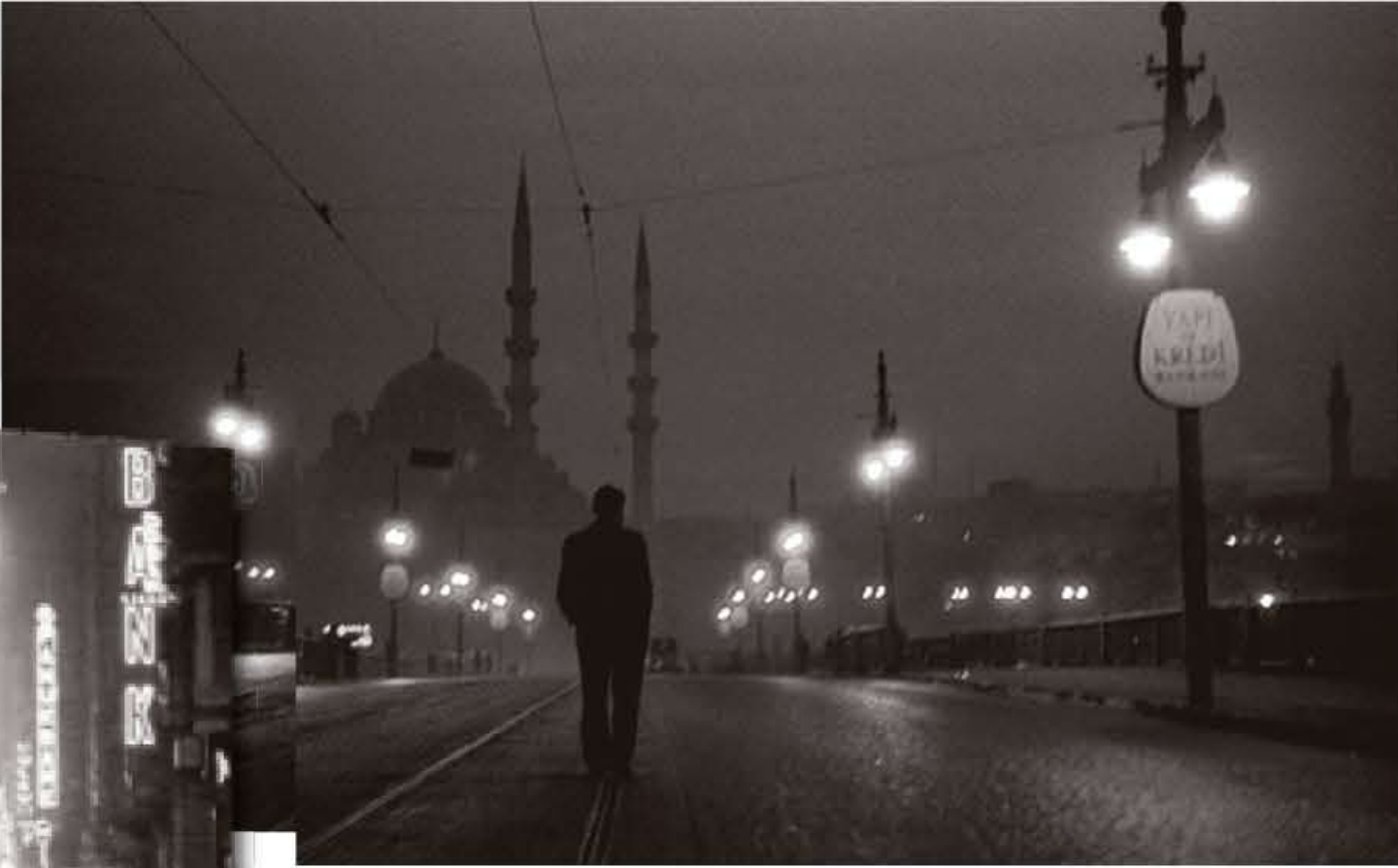
Haber Merkezi:

Bu sözler duayen gazeteci ve dünyanın sayılı fotoğrafçılarından biri olan Ara Güler'in Babil'den Sonra Yaşayacağız' kitabında yer alan kısa bir pasaj. Ölümünün 8. ölüm yıldönümünde saygı ve özlemle andığımız Ara Güler'in hikayeciliğini sizlerle paylaşmak istedik. Güler, 'Babil'den Sonra Yaşayacağız' adını verdiği kitabında erken döneminde kaleme aldığı öykülerle daha sonra çektiği fotoğrafları bir araya getiriyor. Türkiye'de yaratıcı fotoğrafçılığın uluslararası alanda ün kazanmış en önemli temsilcisi olarak kabul edilen ve fotoğrafçı kimliğiyle öne çıkan sanatçının pek bilinmeyen bir yönünü, öykücülüğünü ve yazarlığının türlü yönlerini etraflı bir şekilde ortaya çıkarıyor. Türkçe, Ermenice ve İngilizce üç cilt halinde eşzamanlı olarak yapılan bu yeni basım Güler'in metinleriyle görsel dünyası arasında muhtemel eşleşmelerin izini sürerek bir "foto-öykü albümü" halini alıyor. Fotoğraflarında anlamlı anları yakalayıp onlardan bir kompozisyon oluşturabilmesinde bu erken dönem öykülerinin önemli bir rolü olduğunu düşünen Güler, kitapta yer alan 13 öyküsünü birer fotoğraf olarak nitelendiriyor. Babil'den Sonra Yaşayacağız, Güler'in yalnızca fotoğraflarıyla değil, öyküleriyle de "görsel dünyanın adamı" olduğunun adeta kanıtı.

Dünyanın acısına, mutluluğuna, kargaşasına, özlemine ortak olan bir kişiliğin elbette anlatacak onca hikayesi, kadrajına sığdırdığı onca cümlesi vardı. Güler, tüm bu aşanmışlıkları hikayeciliğinde buluşturarak farklı bakış açısını sanatın diğer bir dalıyla pekiştirdi.

Ara Güler'in fotoğraflarında insan vardır. İnsanı anlatır... Dillendirdiği sözlerinde ya da kaleme aldığı yazılarında insanı şöyle özetleyecektir.

"İnan olsun, bu devirde hiç kimsenin kafasında kötülük yok. Örneğin ben, uzun boylu denizci, bugüne kadar yaptıklarımın hiçbirinden pişman değilim. Bugüne kadar isteklerimi yerine getirdim, bundan sonra da getireceğim. Canları istiyorsa dünyada yaşayan herkes bana darılsın. Ben yine de onların acılarına ortak olacağım. Herkes dediği gibi yaşasın. Bunda ne kötülük var ki? Dünya aynı gün batacak. Ben yasalara uymuş ya da uymamışım, sen idamlık beyaz entarinle sehpanın sacayakları ortasında üç saat hareketsiz kalmışsın, ne olacak? Olacak olan, her zaman aynıdır. Önemli olan iki kutbun uzlaşması mıdır? Diyelim ki anlaştılar, bana ne? Diyelim ki anlaşamadılar, yine bana ne? Ben denizciyim. Bugün bu gemiyle, yarın öbür gemiyle, başka bir gün daha başka bir gemiyle denize açılacağım. Benim dünyam sonsuzluklardadır. Fırtına güçlü olur da batarsak, balıklar şölen yapar. Savaşta bir tepenin eteğinde, doyumsuz doğanın taze ışıkları altında sıcak, katı bir mermiyle

öteki dünyaya göç edersem de solucanlar ziyafet çeker. Sonuç aynı olduktan sonra, ben uzun boylu denizci, günümü gün etmekten başka bir şey düşünmemeliyim."

"Babil'den Sonra Yaşayacağız" kitabındaki satırlar arasında en dikkat çekici bölümlerden biri de hiç kuşkusuz; **"Bugün Nagazaki'den bir mektup aldım. Ken Yi İç'ten. Sevindim, çünkü atom bombasının yol açtığı yaraların iyileştiğini yazıyordu. Ken Yi İç kötü bir çocuk değildir. Son dünya savaşında karşı saflarda savaşmıştık."** satırlarıdır. Ya da; **"Sinemada yanıma genç bir kız oturdu. Kız ya da kadın. Tanımiyorum, tanımaya gerek de duymuyorum. O da beni tanımiyor, tanımaya gerek de duymuyor. Karanlıktı. Beyaz perdenin üstündeki kara şapkalı adam sarışın kadına dört el ateş etti, kadın yere düştü. Kızın bedeni meğer hayli sıcak ve cezbediciydi. Işıklar yanarsa -bu memleketin alışkanlığı- rezil olacağız. Arkadaşımın biri buna benzer bir olay anlatmıştı. THE END. Kız çirkinmiş..."** böylesine gerçekçi bir anlatımla özetleyebiliyordu.

Güler, "Babil'den Sonra Yaşayacağız" kitabındaki bir pasajında şu cümlelere yer veriyor: **"Binlerce, milyonlarca insan binlerce, milyonlarca yoldan dünyanın dört yanına gider. Birbirine kavuşanlar, birbirinden ayrılanlar olur. Binlerce otobüs, milyonlarca yol yalnızca bu işe hizmet eder. Binlerce, milyonlarca insan aynı şeyi duyumsar, aynı şeyi ister. Birbirlerinin yanından geçer, konuşur, ayrılırlar... Her insanın pusulası, sanırsın onları birbirinden uzaklaştırmak için yaratılmıştır. Her an yanından geçen binlerce, milyonlarca mutluluktan habersizdir insan. Köpük içinde hapsolmuş sinekler gibi..."**

İKİ KUŞAK, BİNBİR İZ: MONGERİ AİLESİ'NİN İSTANBUL'DAN ANKARA'YA UZANAN HİKAYESİ

Luys TV ekranlarında yayınlanan Mekanlar ve İnsanlar programında; Sanat Tarihçi Dr. Sedat Bornovalı ve Araştırmacı Tarihçi Hanriyet Basoğlu, Osmanlı tıp tarihinden Cumhuriyet dönemi mimarisine damga vuran Mongeri ailesinin izini sürüyor. Tıp dünyasında devrim yaratan Baba Luigi Mongeri'den, başkentin simge binalarını inşa eden Mimar Giulio Mongeri'ye uzanan bu büyüleyici hikaye, tarihin tozlu sayfalarından günümüze ışık tutuyor.

Milano'dan İstanbul'a Uzanan Tıbbi Bir Miras: Luigi Mongeri

Tarihsel kökleri Milano'ya uzanan Mongeri ailesi, son derece eğitilmiş ve akademik yönü ağır basan bireyleriyle dikkat çeker. Ailenin Türkiye'deki hikayesinin baş aktörü olan baba Luigi Mongeri, tıp ve felsefe eğitimi almıştır. 1848 yılında Avrupa'daki savaş ortamından ve Avusturya'nın Kuzey İtalya'yı ele geçirmesinden kaçarak önce Girit Adası'na doktorluk görevi için gelen Luigi

Mongeri, burada baş gösteren kolera salgınından ailesini korumak üzere 1857'de İstanbul'a yerleşmiştir.

İstanbul'daki dönemi boyunca şehre çok büyük katkılar sunan Luigi Mongeri, koleraya karşı karantina önlemlerini savunan ilk isimlerden biri olmuş ve kentin ilk kolera haritasını çıkararak büyük bir başarı elde etmiştir. Bu çalışmaları sayesinde Sultan Abdülmecit tarafından Süleymaniye'deki Darüşşifa'nın başına getirilen Mongeri, ilerleyen süreçte Abdülmecit'in kız kardeşi Adile Sultan'ın şahsi doktorluğuna kadar yükselmiştir.

Toptaşı Bimarhanesi'nde İnsanileşen Tedavi

Sultan Abdülaziz döneminde Üsküdar'daki Toptaşı Bimarhanesi'nin (Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi) başına getirilen Luigi Mongeri, Türk tıp tarihinde çığır açan yeniliklere imza atmıştır. O dönem bimarhanelerde uygulanan şiddet içerikli tedavi yöntemlerini kesin bir dille reddeden Mongeri; müzik terapisi, özel seanslar ve

insani yaklaşımlarla akıl hastanesini modern bir yapıya kavuşturmuştur.

Dokuz çocuk babası olan Luigi Mongeri'nin ardından ailenin sanat ve mimari sahnesindeki bayrağını devralacak isim, üçüncü çocuğu olan Giulio Mongeri olacaktır.

Sanata ve Fotoğrafa Adanan Bir Ömür: Giulio Mongeri

Giulio Mongeri, 9 yaşında babasını

kaybettikten sonra annesiyle birlikte Milano'ya, amcası Giuseppe Mongeri'nin yanına yerleşmiştir. Brera Üniversitesi'nde önemli bir sanat tarihçi ve fotoğraf eleştirmeni olan amcası Giuseppe, Giulio'nun sanat ve fotoğrafçılığa büyük bir tutkuyla bağlanmasında kilit rol oynamıştır.

Eğitimi tamamlandıktan sonra İstanbul'a dönen Giulio Mongeri, 1897 yılında 24 yaşında genç bir mimar olarak adım attığı kariyerinde, uzun süre freelance çalışmalar yapmıştır. Bu dönemde İstanbul'daki İstiklal Caddesi'nde yer alan Sant'Antonio Apartmanları ve Kilisesi gibi önemli yapılarda ortak imza atmış; aynı zamanda İtalyan Illustrazione Italiana dergisi için özel muhabir olarak görev üstlenmiştir.

1897 Ankara Seyahati: Kayıp Yazılar ve Erken Tarihli Bir "Selfie"

Giulio Mongeri'nin hayatındaki en dikkat çekici dönüm noktalarından biri, 1897 yılında Ankara'ya gerçekleştirdiği seyahattir. Illustrazione Italiana dergisi için hazırladığı ve üç bölümde yayınlanan bu seyahat notları, dönemin Ankara'sına dair eşsiz belgeler sunar.

- Vank Manastırı Kayıtları: Mongeri, Ankara çevresindeki tarihi yapıları, özellikle de bugün ne yazık ki ayakta olmayan Vank Manastırı'nı incelemiş; manastırın mimari planını, mavi-beyaz çinilerini ve içerisindeki 1774 tarihli İtalyan tablolarını kaleme alarak literatüre kazandırmıştır.

- Tarihi Belgeleme: Ankara Kalesi çevresindeki Roma dönemine ait yazıtları (örneğin İmparator Gallienus dönemine tarihlenen sur inşası yazıtını) ve antik heykelleri fotoğraflayarak belgelemiştir.

- Tarihin İlk "Selfie"si: Dergi sayfalarında yer alan fotoğraflardan birinde, Mongeri'nin kendisini kılıçlı refakatçisi ve yerli mihmandarlarıyla birlikte kompozisyona dahil ettiği, basın dünyasında eşine az rastlanır türden erken bir "selfie" gerçekleştirdiği ortaya çıkmıştır.

Mongeri'nin Ankara ile yolları yıllar sonra, Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte yeniden kesişecektir. Yeni başkentin mimari çehresini şekillendiren en önemli

isimlerden biri olan Giulio Mongeri, Birinci Ulusal Mimarlık Dönemi'nin en görkemli yapılarının altına imza atmıştır:

- Türkiye İş Bankası Ulus Genel Müdürlüğü Binası (Bugün Müze)
- Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü Binası (Bugün Müze)
- Dönemin Tekel Müdürlüğü Binası (Bugün Yunus Emre Enstitüsü Merkezi)
- Osmanlı Bankası Binası

Osmanlı ve Selçuklu klasik unsurlarını harmanlayan bu üslup, kısa süre sonra yerini daha yalın ve modernist Alman/Avusturya ekolüne bırakacak olsa da, Mongeri'nin eserleri başkentin hafızasında silinmez bir iz bırakmıştır.

Geniş Bir Aile ve Mimarlık Mirası

Özel hayatında üç evlilik yapan ve toplam yedi çocuk sahibi olan Giulio Mongeri, ilk eşi Katerina'yı doğum sırasında kaybetmiş, ardından Katerina'nın kız kardeşi Christina ile evlenmiştir. 1917

yılındaki tifo salgınında ikinci eşini de kaybeden Mongeri, 1922'de üçüncü evliliğini yapmış; hem İstanbul'da hem de Ankara'da ürettiği eserlerle ve geniş ailesiyle 20. yüzyılın başındaki kültürel ve mimari köprülerin en önemli temsilcilerinden biri olmuştur.

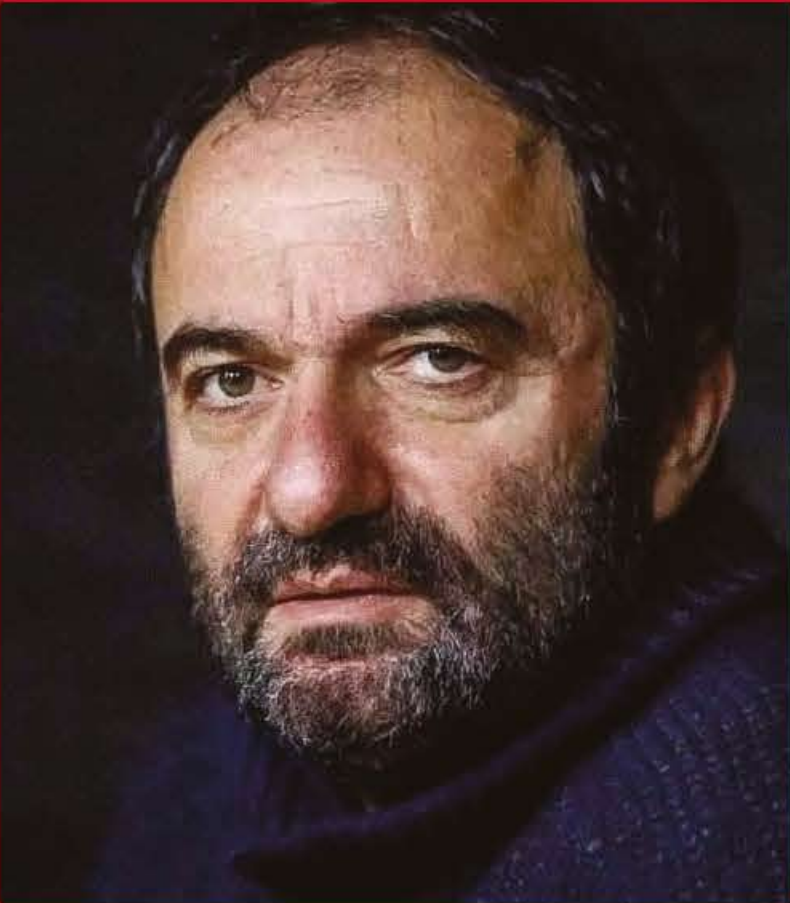

MERİ KURAN
KÜLTÜR - SANAT EDITÖRÜ

İSTANBUL MODERN'DE ZAMANSIZ BİR VEDA VE ANMA: MANUEL ÇITAK'IN "KENDİNE AİT BİR ADA"SI 5 KASIM'DA KAPILARINI AÇIYOR

İstanbul Modern Fotoğraf Galerisi, 2023 yılında aramızdan ayrılan usta fotoğraf sanatçısı Manuel Çıtak'ın 1980'lerden bu yana ürettiği kapsamlı külliyatını kapsayan "Kendine Ait Bir Ada" başlıklı kişisel sergisine ev sahipliği yapıyor. Sergi, 5 Kasım'da sanatseverlerle buluşuyor.

Fotoğraf dünyasının zamansız kayıplarından Manuel Çıtak (1962–2023), üretim alanındaki benzersiz izleriyle İstanbul Modern Fotoğraf Ga-

lerisi'nde anılıyor. Sanatçının kentte, kentin çeperlerinde ve kırsalda insanın varoluşuna odaklanan çalışmalarından oluşan "Kendine Ait Bir Ada" sergisi, Çıtak'ın belgesel fotoğrafla kurduğu şiirsel ve derin ilişkiyi gözler önüne seriyor.

5 Kasım'da izleyiciyle buluşacak olan serginin küratörlüğünü Demet Yıldız Dinçer, küratöryel ekibini ise Naz Uğurlu Benek ve Tamar Çıtak üstleniyor.

Bilinen Klasiklerden Gizli Kalmış Karelere

"Kendine Ait Bir Ada", Çıtak'ın insan hâllerini betimleyen, geniş kitlelerce bilinen siyah-beyaz kıyı fotoğraflarının yanı sıra; renkli ve siyah-beyaz şehir manzaralarını, henüz yaygınlaşmadığı dönemlerde ürettiği panoramik format çalışmaları, portreleri, Anadolu'da ve çevre ülkelerde çektiği belgesel kareleri bir araya getiriyor. Sergi, aynı zamanda sanatçının eşi, tanınmış yazar Şebnem İşigüzel'in tanımıyla; Çıtak'ın "bir başına, tek başına, gönüllü bir yalnızlıkla yarattığı fotoğraf dünyasını, kendine ait adasını" sanatseverlerle buluşturuyor.

Entelektüel Birikim ve Kıvrak Mizah Bir Arada

Sanatçının tüm kariyerini bütüncül bir yaklaşımla sunan ilk sergi olma özelliğini taşıyan "Kendine Ait Bir Ada", Çıtak'ın günlük yaşama duyduğu merakı, seriler hâlinde çalışma metodunu, güçlü entelektüel birikimini, kıvrak mizah anlayışını ve sade görsel üslubunu ortaya koyuyor.

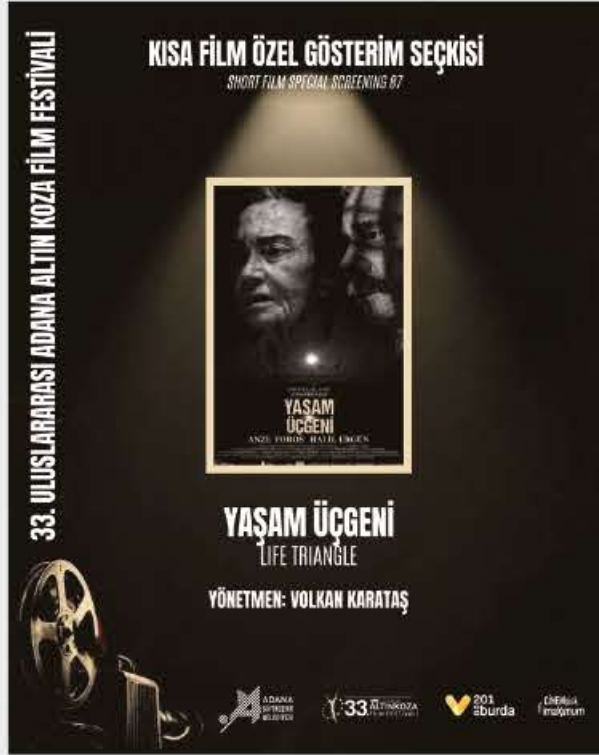
Volkan Karataş'ın yazıp yönettiği "Yaşam Üçgeni", 33. Uluslararası Adana Altın Koza Film Festivali'nin kapanış gününde ulusal prömiyerini gerçekleştirdi. Usta oyuncu Anta Toros'un sinemadaki son performansını ilk kez seyirciyle buluşturan film, gösterimin ardından dakikalarca ayakta alkışlandı.

ANTA TOROS'UN ANISINA: "YAŞAM ÜÇGENİ" ULUSAL PRÖMİYERİNİ ADANA ALTIN KOZA'NIN KAPANIŞ GÜNÜNDE GERÇEKLEŞTİRDİ

Volkan Karataş'ın senaryosunu yazdığı, yönetmenliğini ve yapımcılığını üstlendiği "Yaşam Üçgeni", 3 Ekim 2026 tarihinde 33. Uluslararası Adana Altın Koza Film Festivali'nin kapanış gününde izleyiciyle buluştu. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yapım Desteği ile gerçekleştirilen filmin ulusal prömiyeri, festivalin Özel Gösterim Seçkisi kapsamında Burda AVM Cinemapink salonlarında yapıldı.

Yaklaşık bir yıllık hazırlık ve yapım sürecinin ardından ilk kez ulusal ölçekte seyirci karşısına çıkan film, yoğun katılımı gerçekleştiren gösterimin ardından uzun süre ayakta alkışlandı. İzleyicilerin ilgisi, filmin festivaldeki ilk gösterimine damga vurdu.

"Yaşam Üçgeni", yolları bir cezaevinde kesişen iki kadının, Halide ve Sabiha'nın hikâyesi üzerinden özgürlük, adalet ve hakikat kavramlarını sorguluyor. Filmde Halide karakterini Anta Toros, Sabiha karakterini ise Simay Rasimoğlu canlandırıyor. Suyun sembolik anlamından hareket eden yapımda su; yaşamın yanı sıra hafızayı, hakikati ve vicdanı temsil ediyor. Cezaevinin kapalı dünyasında yaşananlar, dışarıdaki kuraklıkla paralellik kurarak insan yaşamındaki görünmez kuraklığa da işaret ediyor. Film, adaletin ve

özgürlüğün anlamını sorgularken bireyin vicdanıyla ve geçmişıyla kurduğu ilişkiyi de odağına alıyor.

Anta Toros'un anısına özel gösterim

Filmin ulusal prömiyerini anlamlı kılan unsurların başında, geçtiğimiz yıl hayatını kaybeden usta oyuncu Anta Toros'un

sinemadaki son performansının ilk kez izleyiciyle buluşması geldi.

Çekimleri 2025 yazında gerçekleştirilen filmde Toros, mahkûm Halide karakterine hayat veriyor. Sanatçının son çalışmalarından biri olan "Yaşam Üçgeni"nin Adana'daki ilk gösterimi, film ekibi açısından aynı zamanda Toros'un sanatına ve anısına adanmış özel bir buluşma niteliği taşıdı.

Filmde Anta Toros'a, cezaevi müdürünü canlandıran usta oyuncu Halil Ergün eşlik ediyor. İki oyuncunun performansları, yapımın merkezinde yer alan adalet, özgürlük ve hakikat arayışının önemli bir parçasını oluşturuyor.

"Yaşam Üçgeni"nde Anta Toros ve Halil Ergün'ün yanı sıra, Sabiha karakteriyle Simay Rasimoğlu başrolleri paylaşıyor. Aslı Saçar, Seçkin Piriler ve Ayşe Boyraz ise filmde gardiyan karakterleriyle yardımcı oyuncu olarak yer alıyor.

Adana Altın Koza Film Festivali'nde ulusal prömiyerini gerçekleştiren "Yaşam Üçgeni", festival yolculuğunu sürdürmeye hazırlanıyor. Film, ele aldığı özgürlük, adalet ve vicdan temalarının yanı sıra Anta Toros'un son sinema performansını izleyiciyle buluşturmasıyla da özel bir önem taşıyor.

ERMENİ DUDUKU, NOLAN'IN "THE ODYSSEY" MÜZİĞİNDE YANKILANDI!

Imperial Orchestra, Christopher Nolan'ın The Odyssey filmi için Ludwig Göransson tarafından bestelenen soundtrack'in ilk senfonik versiyonunu dinleyicilerle buluşturdu. Böylece orkestra, bu deneysel müziği tam kadrolu bir senfoni orkestrasıyla seslendiren dünyadaki ilk topluluk unvanını aldı.

Projeye derin bir tını katan Ermeni dudukunun solo bölümlerine müzisyen Vitaly Pogossyan hayat verdi.

Nolan'ın, filmin orijinal müziklerinde senfoni orkestrası kullanımını yasaklayıp Antik Yunan enstrümanları, gonglar ve synthesizer'ları tercih ettiği biliniyor. Bu deneysel yapının senfonik albümü Eylül sonunda dijital platformlarda yayımlanırken, duduk eşliğindeki eser 10 Ekim'de St. Petersburg'daki Cinema Medley 2 gösterisinde canlı olarak sahnelendi.

GAZZE'DEKİ İNSANLIK DRAMINI KLASİK SANAT ESERLERİYLE ANLATAN "ALIŞMADAN BAK: GAZZE" SERGİSİ AÇILDI

İsrail'in Gazze'de üç yılı geride bırakan saldırılarına karşı duyarlılığı canlı tutmak amacıyla AA muhabirlerinin Gazze'de çektiği fotoğraflar ile farklı dönemlere ait sanat eserlerini bir araya getiren "Alışmadan Bak: Gazze" sergisi hazırlandı.

Anadolu Ajansının (AA) Gazze'deki gelişmeleri belgeleyen fotoğraf arşivinden yararlanılarak oluşturulan çalışmada, yüzyıllar önce yapılmış sanat eserleri, bölgede yaşanan insanlık dramını yansıtan haber fotoğraflarıyla yeniden yorumlandı.

Edvard Munch'un "Çığlık", Vincent van Gogh'un "Yıldızlı Gece" eserleri ile Meryem Ana ve çocuk İsa tasvirlerinin yanı sıra, Michelangelo'nun Sistina Şapeli'ndeki "Adem'in Yaratılışı" freski gibi ünlü eserler de kolajlarda kullanıldı. Bu eserler, Gazze'deki yıkım, kayıp, yaralanma ve çaresizliği belgeleyen fotoğraflarla eşleştirilip bir araya getirilerek farklı bir görsel anlatım oluşturuldu.

"Nasıl daha fazla farkındalık inşa edebiliriz diye düşündüler"

AA Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Serdar Karagöz, sergiyi gezdikten sonra yaptığı değerlendirmede, "Gazze ile ilgili 3 yıldır binlerce, milyonlarca fotoğraf servis ettik. Bu fotoğrafların her biri soykırımın bir delili niteliğinde. Bugün bu fotoğraflarla yerleşik sanat anlayışı çerçevesinde bir kolaj fikri ortaya çıktı." dedi. Haber fotoğraflarıyla sanat eserlerinin buluşmasının bir farkındalık arayışı olduğunu belirten Karagöz, "Bir süre sonra bu kadar fazla soykırım fotoğrafı gördüğümüz zaman duyarsızlaşıyorsunuz. Nasıl daha fazla farkındalık inşa edebiliriz diye arkadaşlarımız düşünülmüşler. "Bence çok orijinal ve kuvvetli bir fikirle karşımıza çıkmışlar." ifadelerini kullandı.

Serginin yurt dışına taşınması planlanıyor

Projenin, bugüne kadar Gazze konusunda gördüğü sanat çalışmaları arasında özgün olduğunu ifade eden Karagöz, şöyle devam etti:

"İki tane kuvvetli şeyi bir araya getiriyorsunuz. Bir tanesi herkesin bildiği o meşhur ressamların resimleri, diğeri de çok kişinin duyduğu, gördüğü soykırımın fotoğrafları. Bu kuvvetli fikir projeyi uluslararası yapabilir." AA'nın dünyaya en fazla Gazze fotoğrafı servis eden medya kuruluşlarından biri olduğunu vurgulayan Karagöz, bu gazetecilik birikiminin sanatla buluşturulmasının da kurumun sorumluluk anlayışının bir parçası olduğunu söyledi.

Serginin yapay zeka kullanılmadan hazırlanmasına da değinen Karagöz, "Yapay zeka pek çok

işimizi kolaylaştırıyor ama hiçbir zaman gerçek bir gazetecinin yerini alamayacak. Çünkü sorumluluk duygusu yok. Böyle bir projeyi yapmayı hayal edemez, kendini sorumlu hissedemez. Biz vicdan ve değer sahibi gazeteciler olarak kendimizi sorumlu hissediyoruz." diye konuştu. Karagöz, serginin hazırlanmasında emeği geçenleri tebrik etti.

"Görüntülerin akılda kalmasını istedim"

Görsel Arşiv Haber Müdürlüğünde görevli muhabir ve sergideki kolajları hazırlayan Nisanur Koç da, gazeteci olarak bölgede yaşananları belgeleyen haber fotoğraflarının daha akılda kalıcı ol-

ması amacıyla böyle bir çalışma hazırlamak istediğini söyledi. Klasik sanat eserlerini AA muhabirlerinin Gazze'de çektiği fotoğraflarla bir araya getirdiğini anlatan Koç, "İnsanlar sanat eserlerine uzun süre bakıyor ve geçiyor. Haber fotoğraflarına ise yalnızca bakıp geçilmesini değil, insanların dönüp bir kez daha bakmasını, görüntülerin akılda kalmasını istedim. Bu nedenle böyle bir çalışma oluşturdum. Kullandığım bütün fotoğraflar Anadolu Ajansına ait ve AA muhabirlerinin Gazze'de çektiği görüntülerden oluşuyor." dedi.

Koç, kolajların hazırlanmasında yapay zeka kullanmadığını vurgulayarak, çalışmanın yaklaşık 2-3 ay sürdüğünü ve bu süreçte on binlerce fotoğraf ile tabloyu incelediğini aktardı.

Fotoğraflarla sanat eserleri arasındaki ilişkiyi kurarken bazı çalışmalarda benzerliklerden, bazılarında ise karşıtlıklardan yararlandığını belirten Koç, şöyle devam etti: "Meryem ve çocuk İsa tasvirlerinden birini, Gazze'de yetersiz beslenme nedeniyle yaşam mücadelesi veren bir çocuğun fotoğrafıyla eşleştirdim. Bazı manzara tablolarını ise Gazze'deki duman ve yıkım görüntüleriyle bir araya getirerek tezatlık oluşturmaya çalıştım. Gazze'de yaşananların tamamı gerçekten çok acı verici soykırım ve zulüm. Bu serginin, görüntülere ve fotoğraflara alışmadan bir kez daha bakmamıza vesile olmasını umut ediyorum."

YEPYENİ BİR HEYECAN İÇİN, BU IŞIĞI TAKİP ET!

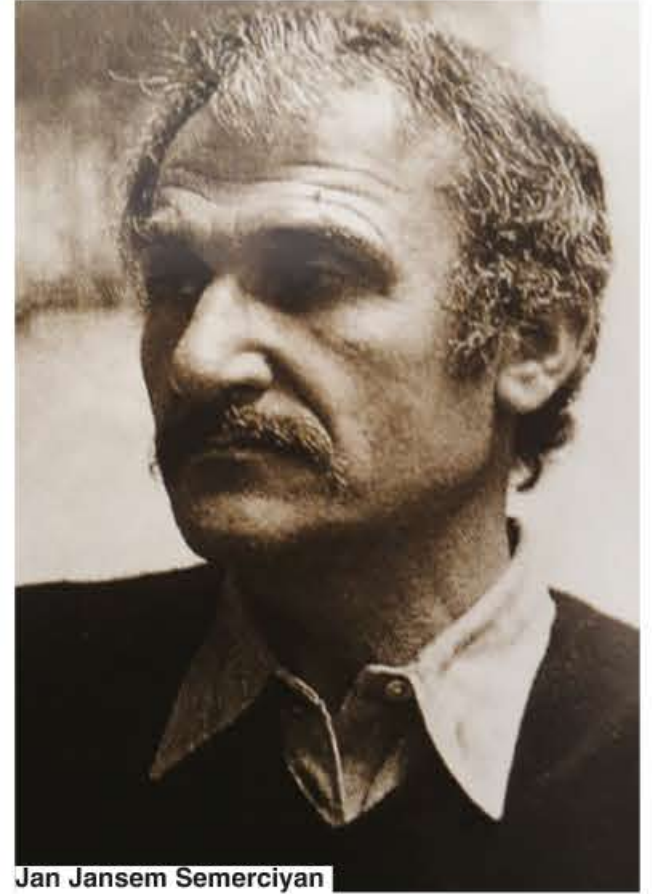
LUYS TV

SELÖZ'DEN PARİS'E BİR FIRÇA İZİ: JAN JANSEM SEMERCIYAN

AGOP EGOYAN
SANAT DÜNYASINDAN

Bursa Selöz'den başlayan zorunlu yolculuğunu Paris'in ikonik akademilerine taşıyan Jan Jansem Semerciyan, uluslararası ödülleri ve kendine has üslubuyla Gazete Luys Sanat Dünyası'nda.

Jan Jansem Semerciyan

Bursa yakınlarındaki Selöz'de dünyaya gelen Jan Jansem Semerciyan, ipek imalatıyla uğraşan ailesinin 1922 yılında bölgeden ayrılmak zorunda kalması üzerine Yunanistan'a göç etti. 1931 yılında geçirdiği bir kaza sonucu ayağı kırılan sanatçı, tedavi görmek üzere Paris'e gitti ve üç yıl süren tedavi sürecinin ardından yaşamını sanatla biçimlendirmeye başladı.

Paris'te Free Academies of Montparnasse'taki eğitiminin ardından 1939 yılında Arts Décoratifs de Paris'ten mezun oldu. Sanat dünyasındaki ilk ciddi sergilemelerini 1944 yılından itibaren Salon des Indépendants çatısı altında gerçekleştirdi. Ardından 1946 ve 1947 yıllarında Salon d'Automne ile Salon des Tuileries'de, 1950'de ise Yunanistan'da karma sergilerde yer aldı.

Semerciyan, ilk kişisel sergisini 1951 yılında Paris'teki Galerie Doucet'de 33 eseriyle açtı. Aynı yılın temmuz ayında Musée d'Art Moderne'deki Salon Populiste'te sergilediği "Buveurs" (İçkiciler) adlı tablosuyla prestijli "Prix Populiste de Peinture" unvanına layık görüldü. Başarı grafiğini sürdüren usta sanatçı, 1953'te Palais des Beaux-Arts'ta düzenlenen 4. Salon d'Art Sacré sergisindeki "Christ" (İsa) çalışmasıyla "Antral" ödülünün sahibi oldu.

Fransa devlet bursunu kazanarak İspanya'ya giden sanatçı, burada Galerie Hervé'de 30 eserinden oluşan bir sergi açtı. 1956'da New York'ta kişisel sergisini sanatseverlerle buluşturan Semerciyan, 1958 yılında ise Oburitz ve Meksika Müze Ödülleri ile onurlandırıldı.

Sanat pratiğinde belirgin tematik dönemler öne çıkan Semerciyan; 1968-1970 yılları arasında ağırlıklı olarak balerinleri, 1970'li yıllarda boğa güreşlerini, 1977-1978 yıllarında ise maskeleri tuvaline taşıyarak sanat tarihinde özgün bir yer edindi.

**Luys TV /
Özel
Söyleşi**

Kardiyoloji Uzmanı Dr. Aret Lazoğlu, Luys TV'de yayınlanan programda damar tıkanıklıklarının sanılanın aksine çocukluk yaşlarında başladığına dikkat çekti. Genetik yatkınlıktan kalsiyum skoruna, Covid-19'un kalpteki izlerinden hava kirliliğine kadar hayati uyarılarda bulunan Lazoğlu, "İlk kalp krizlerinde en ölümcül yaş 42. Kalp damar hastalığını belirti vermeden yakalamanın en kesin yolu ise BT Anjiyo" dedi.

GİZLİ TEHLİKE 11 YAŞINDA BAŞLIYOR: İLK KALP KRİZİ İÇİN EN ÖLÜMCÜL YAŞ 42!

"11 Yaşındaki Çocukların Damarlarında Plaklar Bulundu"

■ Sayın Lazoğlu, kalp damar hastalıklarının çok erken yaşlarda başladığını vurguluyorsunuz. Hastalık vücutta tam olarak ne zaman ve nasıl şekilleniyor?

- İrsi kalp damar hastalıkları 11 ile 19 yaş arasında başlıyor. Biz bunu 1980'lerde Prof. John Ambrose'un çalışmasıyla öğrendik. New York'ta trafik kazasında hayatını kaybeden genç erkek çocuklarına yapılan otopsilerde, henüz bu yaşlarda kalp damarlarında plakların olduğu görüldü.

Süreç çok yavaş ve sinsidir; damar tıkanıklığının tam aşamaya gelmesi yaklaşık 25 ila 30 yıl sürer. Yani 11-12 yaşında başlayan bir süreç, kişiye 42 yaşında kalp krizi geçirir. Zaten istatistiksel olarak ilk kalp krizlerinde en ölümcül yaş 42'dir.

■ Toplumda genç yaştaki risk oranı nedir?

- Araştırmalar gösteriyor ki 30 yaşına gelmeden her 13 gençten birinde ciddi damar hastalığı var. 50 yaşına gelen erkeklerin %50'sinde, 70 yaşına gelen erkeklerin ise %90'ında kalp damar hastalığı mevcut. Bugün dünyadaki tüm ölümlerin yaklaşık %43'ü kalp krizleri ve inemelerden (stroke) kaynaklanıyor.

■ Aile öyküsü bu süreçte ne kadar belirleyici? Kimler yüksek risk altında?

- Genetik faktörler kalp krizinde hayati önem taşır. Eğer bir kişinin babası, büyük-babası veya amcaları 50 yaşından önce kalp krizi geçirmişse; stent, balon veya bypass öyküsü varsa o kişi çok yüksek risk altındadır. Bu risk çocuklara 9. kromozom üzerinden taşınır.

■ Peki çocuk yaşta veya gençlerde müdahale etmek mümkün mü?

- Kesinlikle. Yakın zamanda Avrupa Kardiyoloji Kongresi'nde sunulan çalışmalarda, gençlerde kasık, boyun ve kalp damarlarının erken taranmasıyla hastalığın henüz plak aşamasında yakalanabildiği gösterildi. Eğer bir gençte erken plak oluşumu varsa kolesterolü ciddi şekilde düşürülmeli, diyabet yatkınlığı varsa ilaçla önlem alınmalıdır.

"Genç insana bu ilaç verilir mi?" diye sorulabilir. Bal gibi verilir! Boston Çocuk Hastanesi'nde Ailesel Hiperkolesterolemi (Familial Hypercholesterolemia) hastası ufak çocuklara, gelecekte kalp hastası olmasınlar diye yüksek doz kolesterol ilaçları veriliyor. Sigara da bu süreci inanılmaz

derecede hızlandıran bir diğer etkidir.

%30 Darlık Şikayet Vermez, Yanardağ Gibi Patlar!

■ Bir damar yüzde kaç tıkanığında kalp krizine yol açar? Ağrı ne zaman başlar?

- Bir damarın %70 tıkanması uzun süren bir süreçtir ve o damar artık sertleşmiştir. Ancak bir koroner damarın birdenbire %100 tıkanması için plaque rupture dediğimiz plak patlaması gerekir. Bunu bir volkan patlamasına benzetebiliriz.

Kalp krizinden hemen önce damarların

%100 tıkalı olduğu düşünülür ama aksine, kriz geçirenlerin çoğunda kriz öncesi darlık sadece %30-%40 civarındadır. %30-%40 darlık hastaya hiçbir şikayet vermez, hissettirmez! Damar ancak %60-%70 tıkanığında göğüs ağrısıyla kendini gösterir. O %30'luk hafif darlık kenardan patlayıp üzerinde pıhtı toplanınca damar aniden %100 tıkanır.

■ **Belirti vermeyen bu plakları nasıl tespit edeceğiz? Kalsiyum skoru bu konuda yeterli mi?**

- Şüphemiz varsa yapılması gereken tek ve kesin yöntem BT (Bilgisayarlı Tomografi) Anjiyo'dur.

Halk arasında bilinenin aksine kalsiyum skoru tek başına her şeyi açıklamaz. Kalsiyum skoru yüksek çıktığında halk korkuyor ama kalsiyum demek stabilizasyon ve damarın iyileşmesi (healing) demektir. Hatta kullanılan kolesterol ilaçları (statinler) kalsiyum skorunu yükseltir; çünkü plağı sertleştirip patlamasını önler. Kalsiyum kötü bir şey değildir, insanlara yanlış sunuluyor.

■ **Pandemi Kalpte Nasıl Bir İz Bıraktı?**

■ **Covid-19 pandemisinden sonra kalp krizlerinin arttığı yönünde yaygın bir inanış var. İşin aslı nedir?**

- Sanılanın aksine kalp krizleri aniden çoğalmadı, aynı şiddetle devam ediyor. Ancak pandemi döneminde Covid virüsüne bağlı olarak hastaların yaklaşık %20'sinde kalp ve damar problemleri gördük. Kalp kası iltihabı (miyokardit), kalp zarı iltihabı (perikardit) ve toplardamar pıhtılaşmaları (venöz tromboz) yaşadık.

Miyokardit geçiren hastaların %1'inde durum geriler, %1'inde ilerler, %1'inde sabit kalır. Pandemiye yıllar sonra kalp yetersizliğiyle gelen bir hastanın bu durumunun Covid'e mi yoksa sonradan geçirdiği ağır bir gribe mi bağlı olduğunu kanıtlamak ancak kalp biyopsisiyle mümkündür. Öze-

tle; Covid şu an yeni bir hastalık yaratmıyor, geçmişte hasar görmüş hastaların süreçleri devam ediyor.

■ **Egzoz Dumanı Bile Damarı Tıkıyor!**

■ **Kent yaşamı ve beslenme alışkanlıkları kalbimizi nasıl etkiliyor?**

- Kalp hastalıkları Batı tipi beslenme, hareketsizlik ve şehir yaşamıyla doğru orantılı olarak artıyor. Buna en güzel örnek San Francisco'ya göç eden Çinlilerdir. Kendi köylerinde 100 yaşını aşan son

derece sağlıklı insanlar, San Francisco'da Batı tipi beslenip arabaya bağımlı yaşayarak genç yaşta kalp krizi geçirmeye başladılar.

Ayrıca hava kirliliği gizli bir katildir. Texas'ta bir otoyolun kenarında kalp krizi geçiren kişilerin damarlarındaki plaklar incelendiğinde, içlerinde hava kirliliğine ait mikroskobik partiküller bulundu. Soluduğumuz kötü hava dahi damarlarımızda plak birikmesine yol açıyor.

Kalbinizi Korumak İçin Dr. Aret Lazoğlu'ndan Hayati Tavsiyeler:

- Genetik Riskinizi Öğrenin: Ailenizde 50 yaş altı kalp krizi geçmişi varsa gecikmeden kardiyoloji uzmanına başvurun.
- Erken Taramayı İhmal Etmeyin: Risk grubundaysanız, şikayetinizin olmasını beklemeden BT Anjiyo ile damar

haritanızı çıkartın.

• Hareketi Hayatınıza Katın: Şehir hayatının getirdiği sedanter (hareketsiz) yaşamdan uzak durun, düzenli yürüyüş yapın.

• Batı Tipi Beslenmeden Kaçının: İşlenmiş gıdaları azaltın, Akdeniz tipi beslenmeyi benimseyin.

• Hava Kirliliğine ve Sigaraya Dikkat: Damar duvarını tahrip eden sigaradan uzak durun, mümkün olduğunca temiz havada vakit geçirin.

Sonbaharda Çocuk Beslenmesi

DTY. ECE
KÜÇÜKBERBERYAN

dyt.ecekaragoz@hotmail.com

Yaz dönemi bitip sonbahar yaklaştığında güneşin insana verdiği enerji ve zindelik azalıyor. Bol güneşli, sıcak

havaaların yerini yağmurlu ve gittikçe serinleyen havalara bırakmasıyla özellikle çocukların bağışıklığında hızlı bir düşüş yaşanabiliyor. Grip, soğuk algınlığı gibi çeşitli bağışıklık sistemi ilişkili hastalıklar da ardı ardına gelebiliyor. Mevsim geçişlerinden kaynaklanan bu süreci iyi yönetmek, çocukların doğru beslenme-

sini sağlamaktan geçiyor. Bu süreci kontrol altında tutmak ise tabii ki ebeveynlere düşüyor.

Çocukların beslenmesinde öncelikli hedef vücutlarının ihtiyacı olan vitamin, mineral, protein, karbonhidrat ve yağ ihtiyacını karşılamak olmalıdır.

Sebze:

Çocuklara pırasa, kereviz, ıspanak gibi kış sebzelerini zorlayıcı tavırlar ile yemek yemelerini sağlamak birçok anne için problemdir. Bu nedenle ısrar etmek yerine bu sebzeleri değişik şekillerde sunmak belki de daha faydalı olacaktır. Örneğin; kereviz yemeğini sevmeyen çocuğunuza, bu sebzeyi rendeleyerek, yoğurda karıştırmak, içine bir miktarda ceviz ekleyerek çocuğa sunmak, aynı şekilde ıspanak yemeğini sevmeyen çocuklara, ıspanağı bir iç olarak kullanarak; börek, poğaça ya da krep yapılması ve çocukların bu besinleri tüketmeleri sağlanmalıdır.

Et:

Gün içerisinde ortalama 100 gr kadar et yeterli olmaktadır. Bu durum çocuğun yaşına ve kilosuna göre değişkenlik göstermektedir. Tavuk, balık ve kırmızı et dönüşümlü olarak çocuğun sevdiği şekilde verilmelidir. Vitamin kaybı yaşanmaması için kızartma yapılmamalıdır. Uygun şekilde pişirilen bu besinler çocuğun demir ve protein ihtiyacını karşılamaktadır.

Ara öğünler için en uygun besinler meyvelerdir. Böylece gereksiz şeker ve çikolata tüketiminin önüne geçilmiş olur ve çocuğun ihtiyacı olan vitaminler sağlanır.

Kurubaklagil:

Kuru fasulye, nohut ve mercimek haftada 2-3 kez mutlaka verilmelidir. Çorba, salata gibi benzeri yemeklerin içine katılması önerilir. Çocukların bağırsaklarının düzgün çalışması için bu lifli besinler oldukça önemlidir.

Süt:

Her gün 2-3 bardak süt veya süt ürünü tüketilmesi gerekir. Gün aralarında ya da tercihe göre yemek yanında tüketilebilir. Bu besin grubu kalsiyum ve protein bakımından zengindir, günlük pastörize sütler tercih edilmelidir.

Azalan fiziksel hareketler, spor dallarına yönlendirerek arttırılmalı

Sonbaharın en büyük dezavantajı çocuklarda fiziksel hareketin azalmaya başlamasıdır. Bu nedenle yazın var olan aktiviteler, bu dönemde de devam ettirmelidir. Hoşlanacakları spor dallarına yönlendirerek, gelişimleri desteklenmeli ve kilo alımından kaçınılmalıdır.

Büyüme ve gelişmede hormonal sistemin düzgün çalışması için düzenli kalitede uyku çok önemlidir. Kaliteli uyku, bağışıklık sistemini ve vücudu zinde tutmanın ilk yoludur. Yazın çocukların bozulan uyku düzenini özellikle okul döneminde düzene sokmak, hastalıklardan korumak için oldukça önemlidir.

D Vitamini:

Kemik ve diş sağlığı açısından önemli olan D vitamini, güneş ışınlarıyla deri tarafından üretilen bir vitamindir ve besinlerde pek fazla bulunmaz. Sonbahar aylarında mahrum kalınan güneş ışınları, vücudun D vitamini gereksiniminin karşılanamamasına neden olmaktadır. Balık; D vitamini, beyin fonksiyonlarının gelişimi için gerekli çoklu doymamış yağ asitleri (omega 3), kalsiyum, fosfor, selenyum, iyot mineralleri ve E vitamini içerir. Bu nedenle kış aylarında **haftada 2-3 kez balık tüketilmelidir.**

CVK PARK BOSPHORUS HOTEL
İSTANBUL

BU İHTİŞAMLI SAHNEYİ SİZ
Taçlandırın!

Kusursuz düğününüz için her şeyi tasarladık. Size yalnızca, sevdiklerinizle eşsiz Boğaz manzaralı Bosphorus Terrace ya da ışıltılı İstanbul Balo Salonu'nda hayatınızın en mutlu anlarının tadına varmak kaldı.

MEME KANSERİ TEŞHİSİ İÇİN KENDİ KENDİNE MUAYENE

Meme kanseri Nedir?

Meme kanseri, meme dokusunu oluşturan hücre gruplarından birinin değişime uğraması ve kontrolsüz olarak çoğalması nedeniyle oluşan tümör sonucu ortaya çıkan bir hastalıktır. Kanserli doku, önce yakın çevresine sonra, memeye yakın lenf bezlerine yayılır. Zamanında tanı konulup tedavi edilmeyen hastalarda kanser diğer organlara yayılarak tedavisi olanaksız evreye geçer.

Meme kanserlerinin son yıllarda görülme sıklığı oldukça arttı. Kanser hastalığına yakalanan her 4 kadından 1'inin meme kanserine yakalandığı biliniyor. Küresel ölçekteki istatistiklere göre meme kanserinin görülme sıklığı 100 binde 40-50 civarlarında hesaplanmaktadır. Bunun yanı sıra ABD verilerine göre bir kadının hayatı boyunca meme kanserine yakalanma olasılığı 1/8 olarak ifade ediliyor.

Dünya Sağlık Örgütü tarafından 2004 yılından bu yana meme kanserinde erken teşhisinin önemi ve meme kanseri farkındalığının vurgulanması amacıyla 1-31 Ekim Ayı Meme Kanseri Bilinçlendirme ve Farkındalık Ayı olarak belirlenmiştir.

Dünya Sağlık Örgütü tarafından ilan edilen Meme Kanseri Farkındalık Ay'nın içindeyiz. Kanser hastalığına yakalanan her 4 kadından 1'inin meme kanserine yakalandığı biliniyor.

Erken evre meme kanseri teşhisi için kendine kendine meme muayenesi şart. İşte meme kanserinde erken teşhis için kendi kendine muayene, mamografi çektirilmesi, meme kanserinin evreleri ve tedavisiyle ilgili bilinmesi gerekenler...

Meme kanseri Belirtileri

Meme kanseri, başlangıç döneminde yavaş ilerler. Dolayısıyla başlangıç evresinde meme kanseri belirti göstermeyebilir. Meme kanserinde sıklıkla görülen belirtilerin bir kısmı şu şekilde sıralanabilir:

- Meme dokusunda ağrı hissi,
- Memenin büyümesi,
- İki meme arasında şekil farklılığı,
- Adet dönemlerinde daha önce hissedilmemiş şiddetli ağrı,
- Meme cildinde kalınlaşma ya da tahriş,
- Memede veya koltuk altında ele gelen ağrısız şişlik ya da kitle,
- Meme başında çökme, renk değişimi gibi yapısal farklılıklar,
- Meme başında kızarıklık ya da yara,
- Meme başında soyulma, döküntü,
- Meme başından pembe veya kırmızı renkte akıntı gelmesi,
- Halsizlik,
- Yorgunluk,
- Kilo kaybı.

Meme kanseri Evreleri

Diğer tüm kanserlerde olduğu gibi, meme kanserinde evreleme, yapılacak tedavinin planlanması açısından vazgeçilmez bir unsur.

Evre 0: Kanser hücreleri hem yayılma potansiyeli kazanmamış hem de tamamen memede sınırlı kalmıştır.

Evre I: Kanser hücreleri yayılma potansiyeli kazanmıştır, ancak 2 cm'den küçüktür ve tamamen memede sınırlı kalmıştır.

Evre 2A: Memede tümör yoktur, ancak koltukaltı lenf bezlerine kanser yayılmıştır. Ya da a) Tümör 2 cm. veya daha küçük ve koltukaltı lenf bezlerine sızamış veya b) Tümör 2 cm'den büyük ama 5 cm'den küçük ve koltukaltı lenf bezlerine sızamamıştır.

Evre 2B: Tümör 2 cm'den büyük ama 5 cm'den küçük ve koltukaltı lenf bezlerine sızamış veya tümör 5 cm'den büyük, ancak koltukaltı lenf bezlerine sızamamıştır.

Evre 3A:

a) Memede tümör yok veya

b) Memedeki tümör 2 cm veya daha küçük veya

c) Tümör 2 cm'den büyük ama 5 cm'den küçük veya

d) 5 cm'den büyüktür. Ek olarak, kanser ya birbirine yapışık olarak koltukaltı lenf bezlerini tutmuştur ya da göğüs kafesi kemiğine yakın lenf bezlerine yayılmış olabilir.

Evre 3B: Tümör her boyutta olabilir ve kanser göğüs duvarına ve/veya meme derisine yayılmış ve birbirine yapışık olarak koltukaltı lenf bezlerine sızamış veya göğüs kafesi kemiği yakınındaki lenf bezlerine yayılmış olabilir.

Evre 3C: Memede kanser belirtisi olmayabilir veya tümör herhangi bir boyutta olabilir ve göğüs duvarına ve/veya meme derisine yayılmış olabilir. Ayrıca kanser, köprücük kemiği altı veya üstü lenf bezlerine veya koltukaltı lenf bezlerine ya da göğüs kafesi kemiği yakınındaki lenf bezlerine yayılmış olabilir.

Evre 3C meme kanseri opere edilebilir ve edilemez evrelerde inceleniyor:

Opere edilebilir evrede, meme kanserinde 10 veya üzeri lenf nodu tutulumu mevcuttur. Tutulan lenf bezleri ya köprücük kemiği altındadır ya da koltukaltı ve göğüs kafesi kemiği yakınındaki lenf bezleridir.

Opere edilemez evrede, kanser köprücük kemiği üzeri lenf bezlerine sızamıştır.

Evre 4: Kanser hücreleri vücuttaki uzak organlara (kemik, karaciğer, akciğer, beyin) sızamıştır.

Meme kanserinde de hastalığın hangi evrede olduğunun saptanması, uygulanacak tedavinin planlanmasında önemli rol oynuyor. Hastalığın evresinin belirlenmesiyle oluşturulan tedavi planı, başarı oranını artırıyor.

Evde Kendi Kendine Muayene Nasıl Yapılır?

Kendi kendine meme muayenesi için öncelikle adet döngüsünün doğru şekilde takip edilmesi gerekir. Her aylık döngünün ilk günü 1. gün olarak kabul edilir ve bugünden sonraki 5. gün ile 14. gün arasında bir gün belirlenerek meme muayenesi için devamlı olarak aynı gün tercih edilir. Örneğin ilk muayene için o ayki adet takviminde kanamanın başlangıcından sonraki 9. günü seçilmişse diğer aylarda da yine aynı şekilde adet kanamasının başlangıcından itibaren 9 gün sayılmalı ve muayene o gün tekrarlanmalıdır.

Kişi menopoz döneminde ise her ayın belli bir gününü kendi kendine meme muayenesi için seçebilir.

Muayene öncesi vücudun üst kısmındaki giysiler tamamen çıkarılmalıdır. Ayna karşısında kollar sırası ile yukarıya doğru kaldırılarak meme dokusundaki çıkıntı, gerginlik, meme başında çekilme, yara, renk değişikliği gibi bulgular değerlendirilmeli ve her iki meme tüm bu özellikler açısından karşılaştırılmalıdır.

Ne Zaman Memografi Çekilmeli

Memeleriyle ilgili hiçbir şikayeti olmasa da her kadının 20-40 yaş arası 3 yılda bir, 40 yaşından sonra ise yılda bir kez klinik meme muayenesi için bir genel cerraha muayene olması gerekiyor.

Meme görüntülemesi, meme kanserini mümkün olan en erken evrede saptamayı amaçlıyor. Teknolojik gelişmelere ve özellikle tarama mamografisinin yaygın olarak kullanımına paralel olarak, elle hissedilmediği halde görüntüleme yöntemleri ile saptanabilen meme kanseri olgularında belirgin artış görülüyor. Ailede ve birinci derece akrabalarından birinde meme kanseri öyküsü varsa kişinin meme kanserine yakalanma riski 3 kat artış gösterir.

Bu nedenle riskli grupta yer alan kadınların, hekim önerisi doğrultusunda yakın takip edilmesi gerekebilir.

40 yaş üzerinde olmak, meme kanseri riskini doğrudan artıran önemli faktörlerden biridir. 20'li yaşlardan itibaren her yaş grubundan kadında görülebilen bu kanser türü en sık 45-60 yaş arasında ortaya çıkar. Dolayısıyla 40 yaşından itibaren tüm kadınların yılda bir kez meme muayenesi yaptırmaları, tercihen meme cerrahına başvurmaları önerilir.

35-40 yaş arasında en az bir dijital mamografi çekirmiş olmak, kişinin sonraki yıllarda yapılan incelemelerini çok daha doğru değerlendirme imkanı sunar. İlk mamografi çekimi ve eş zamanlı olarak yapılan detaylı meme muayenesi, 40-45 yaş arası takibin nasıl şekilleneceğini belirlemek açısından oldukça yardımcıdır. 45 yaş sonrasında ise her yıl mutlaka bir kez mamografi çekimi önerilir.

Önlemek İçin Neler Yapılmalı?

Sağlıklı yaşam girişimleri; sebze ve meyveden zengin beslenme, haftada en az 150 dakika yürüme gibi orta düzey fiziksel aktivite yapma, sağlıklı kiloda olma, sigara ve alkolden uzak durmaktır.

İkincil korunma önlemleri ise kendi kendine meme muayenesi yapmak, klinik meme muayenesi yaptırmak ve mamografi çekitmektir. Erken tanı için, 20-40 yaşları arasında ayda bir kendi kendine muayene yapılmalı, gerekli görüldüğünde mamografi çektilmelidir.

ekonomi zincirinin güven halkası: **ÇAĞDAŞ Faktoring**

Büyüyen Türkiye ekonomisinin güvenli nakit akışına katkı sağlamak, ekonomi zincirinin sorunsuz ve güvenli halkası olmak için deneyimli ekibimiz, genç, dinamik profesyonellerimizle çözüm üretmeye hazırız.

Her zaman Çağdaş, her zaman güçlü!

Çağdaş Faktoring A.Ş.

Büyükdere Caddesi Stad Han No: 85 Kat: 4-5 34394 Mecidiyeköy-İstanbul

www.cagdasfactoring.com.tr

ÇAĞDAS
faktoring

■ İkitelli Şubesi +90 (212) 504 18 80
■ Pendik Şubesi +90 (216) 598 18 81
■ Gebze Şubesi +90 (262) 643 18 60
■ İzmir Şubesi +90 (232) 472 18 10
■ Ankara Şubesi +90 (312) 395 18 91
■ Samsun Şubesi +90 (362) 233 18 24
■ Bursa Şubesi +90 (224) 245 18 90

■ Beylikdüzü Şubesi +90 (212) 876 18 60
■ Gaziantep Şubesi +90 (342) 323 18 55
■ Antalya Şubesi +90 (242) 334 18 80
■ Dudullu Şubesi +90 (216) 540 18 60
■ Konya Şubesi +90 (332) 502 00 48
■ Adana Şubesi +90 (322) 458 10 87
■ Adana Şubesi +90 (322) 458 10 87
■ Bodrum Şubesi +90 (252) 319 08 45 - 46
■ Kayseri Şubesi +90 (352) 221 00 60 - 220 60 10

'Güven Faktörü'
444 18 80

FAKTORİNG
DERNEĞİ
ÜYESİDİR